

MOLITEV NA GORI

Vinko Beličič Novela

»Očiščeno je pa vse tako,« se je začudil, »kakor za gospoda župnika.«

»To je Tinino delo,« je rekla mati in postavila večerjo predenj. Nato mu je sedla nasproti in se zagledala vanj s svojimi sivimi, ostarelimi očmi. Vprašanja po njegovem življenju, ki so se ji bila porodila v dolgih dnevih in nočnih razmišljanjih ter skrbah, so tudi to pot ostala neizgovorjena. Ko ga je videla, kako zamišljeno je, ko je opazila visoko čelo, rahlo plešasto temo, njegove nežne, gladke roke, se ji je nenadno zasmilil. Sama ni vedela, odkod se je vzelo to čustvo. V njenem srcu se je prebudilo spoštovanje do sina... in obenem trdno prepričanje, da je ta njen otrok ne bo nikdar razočaral.

Janko je dvignil obraz in se spogledal z materjo. Nasmehnila sta se drug drugemu.

»Bledi ste, mama, kaj vam je?«

»Ne bom zmerom rdeča ko pri dvajsetih letih, kaj pa misliš! Ko boš

ti toliko prestal — no, ne želim, da bi kdaj toliko preživel. Ti boš imel lepo življenje... zaslužil ga boš, saj se dosti trudiš —«

»Pustite to, mama,« je rekel. »No, Tina, odpri kovčeg! Tu imaš ključek.«

Stopil je k svetilki in razgrnil svetlo naglavno ruto, da se je zasvetlikala v svojih svilenih vzorčkih.

»Da boste na vuzem lepi, mamale!«

Nato je odvil tenek bel papir, vzjel škatlico in jo odprl. Potegnil je iz nje ovratno verižico z zlatim križcem.

»To je zate, Tina. Križec je bil blagoslovljen na Brezjah.«

»Oh,« ga je pograjala mati, »nama kupuješ taka darila, sam pa stradaš!«

»Več sta vedve prestradali zame, kakor sem jaz ali pa bom kdaj za vaju,« je tiho odgovoril in stopil iz hiše.

Ozrl se je kvišku. Z zvezdami posute daljine neba so ga navdale s sladkim koprnenjem. Pogled mu je spla-

val proti Svetemu Frančišku, daleč tja čez... daleč proti Ljubljani.

Mojca... lahko noč! Ti moja lepa, dobra...

Visoko nad hribi se je utrnila zvezda in v dolgem svetlem loku ugasnila v vsemirju.

Slive so dehtele ko davno nekoč, pihljala je nočna sapa, ura v zvoniku je bila devet, Janko pa misli na bodočnost dolgo niso dale usniti.

IV

Na veliko soboto, ko sta mati in sestra imeli s peko in drugimi kuhinjskimi pripravami dovolj dela, bi bil Janko najbolje storil, ako bi ju pustil sami in kam odšel. A tudi on je imel svoj lepi velikonočni posel: barval je jajca in jih spreminjal v pisaneke.

Sukal se je okoli ognjišča, mešal barve, talil vosek, delal okraske, pisal voščilne besede in pod lonce z vročo vodo nalagal drva. Tako je bil zatopljen v svoje delo, da ni slišal, kako veselo pojo ščinkavci na sončnem vrtu, kako se od nekega oglašja raglja in kako se čebele skrivnostno pomenkujejo ob nabiranju medu po cvetočem drevju.

Slovesno so pričeli pritrkavati zvonovi pri Svetem Jakobu, novi železni

zvonovi, komaj leto dan stari, medtem ko je na nekdanje bronaste živel v vaščanih le še otožen spomin.

Janko je pisaneke zložil na krožnik in jih odnesel v sobo. Tam se je hladil že novopečeni kruh, dišala je svetlorjava kvasna potica. Pri odprtem oknu je silila noter bela, dehteca slivova veja.

Tina je od blizu ogledovala Jankovo delo in se spogledala z bratom.

»Oho!« je vzkliknila. »Poglejte, mama, boste nekaj videli.«

Mati in sestra sta obračali rdeče, modre in zelene pisaneke ter zlogovaje brali:

Mojci za veliko noč 1924.

Otavice voščijo Mojci vuzem 1924.

Mojca in Janko 1924.

Janko se je naslanjal na okno in se smehljaj.

»Nevesto imaš,« se je zavzela mati in bilo ji je nerodno. Bežen nasmeh ji je zasijal z obraza, nato pa so se vse njene misli zbrale okoli ene same besede.

Nevesta!

Tina je zamišljeno držala tik pred očmi zeleno pisanoč; od bogve kod ji je bila prišla v srce otožnost.

»Rada bi poznala to Mojco,« je rekla mati in radovedno pogledala Janka.

»Molite, da bi bilo v ponedeljek sonce, pa jo boste spoznali.«

Nov človek je nenadno stopil v Petrušičevo trojico — enemu izmed njih drag, drugima dvema pa — — —

Kaj sta hoteli? Ali nista bili mogli vedeti, da bo Janko nekoč zapustil mater in sestro ter se pridružil ženi? Nista vedeli, da se za ceno preteklosti gradi bodočnost? Še bo bolela zavest, da se jima njuno ljubljeno bitje odmika in ju prepušča samima sebi. Loda treba se je ukloniti, treba bo ostati v svojem usojenem svetu.

Sonce se je višalo, zvonovi v podružniških cerkvicah so peli in vrisali vsedili, belo črešnjevo cvetje je odpadalo in breskve po vinogradih so se počasi osipavale.

»No, Volko, zdaj pa pojdeva kam, da bova laglje pričakala kosilo,« je rekel Janko in stopil s psom po vrtu, mimo cerkve in starih lip proti zidanici na rebri.

Niti enega oblaka ni bilo na nebu, pihal je topel veter, vsa obširna pokrajina se je smejala v soncu kakor zdrav in brezskrben otrok.

V znamenju »AMGOT-a«

Zavezniška vojaška vlada za »osvobodjene dežele«

»Donauzoltung« piše: Londonski list »Daily Mail« se na drobno bavi z AMGOT-om (Allied Military Government of occupied Territories — Zavezniška vojaška vlada za zasedena ozemlja). To je torej organizacija, s katero hočejo Angleži in Amerikanci upravljati svoja zasedena področja. V tem AMGOT-u so si Angleži in Amerikanci natančno porazdelili mesta. Na čelu šestih glavnih oddelkov stoji trije Angleži in trije Amerikanci, za namestnike Amerikancev pa so spet postavili Angleže. Ta vojaška uprava nadzoruje zdaj Libijo, Eritrejo, Somalijo, del Abesinije in Sicilije.

Iz članka, ki ga je objavil »Daily Mail«, sledi, da igra glavno vlogo general lord Rennel of Rott, ki je tudi lastnik bančnega podjetja Morgan, Grenfall & Co. V AMGOT-u ima poleg sebe dva ameriška odvetnika, ki rada politizirata, dalje dva ameriška odvetnika, ki sta gospodarsko zainteresirana na stvari, nekega založnika in nekega zdravnika, od angleške strani pa so mu dodeljeni nek bančnik, nekaj gospodarstvenikov, nek šangajski policijski častnik in še drugi zdravniki.

AMGOT je zdaj z lordom Rennelom vred podrejena generalu Eisenhowerju oziroma

njegovemu namestniku generalu Alexandru. Kadar bi bila vsa Sicilija zasedena, bi imela nadzorstvo nad njo — piše »Daily Herald« — civilna uprava. V tem trenutku pa bo tudi Sovjetska zveza zahtevala svoje sodelovanje, zakaj goščo bo hotela — nadaljuje »Daily Herald« — imeti tudi svojo besedo, ko bo šlo za urejevanje osvobodjenih dežel.

Zahvala

vsem prijateljem in znancem, ki ste spremljali

Metko Hudovernik

na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetja in jo tolažili v njeni bolezni.

V Ljubljani, 18. avgusta 1943.

SORODSTVO

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob smrti našega predragega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta, gospoda

Josipa Šinkovca

Iskrena hvala! — Posebno se zahvaljujemo gg. duhovščini, obenem izrekamo globoko zahvalo g. prof. dr. Fajdigu in vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti. Sv. maša za dušnico bo v soboto, 21. avg., ob 7 zjutraj v farni cerkvi Sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, 19. avgusta 1943.

ZALUJOČI OSTALI

Umrli nam je naš dragi oče in stari oče, gospod

Franc Završnik

Blagega pokojnika smo pokopali v sredo, dne 18. avgusta 1943 z žal na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1943.

Zalujoči ostali

Med nebeške krilate se je preselila naša srčno ljubljen hčerka in sestra

Jožica

V tibi domček k Sv. Križu bo bomo spremlili v petek, dne 20. avg. 1943, ob pol 3 pop. iz kapele sv. Kristofa na Zalah. Ljubljana, 18. avgusta 1943.

Zalujoči: SILVA IN JOŽE KLOPCAVEK, starši, Marjan, bratec, in sorodstvo

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali, ki ste spremlili našega

DINKOTA

do groba in ga obsuli s cvetjem, prisrčna hvala. Ljubljana, 19. avg. 1943.

Rodbina prof. dr. Romana Savnika

Zahvala

Ob težki izgubi našega ljubljene soproga in očeta

PAVLA BALOG

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so bili z nami v teh težkih urah, nas tolažili in sočustvovali z nami. Hvala vsem, ki so ga kropili in molili zanj ter mu prinesli cvetja v slovo. Hvala pred duhovščini za spremstvo, pevcev za njih ganljivo petje in g. dr. Susnika, načelniku prosvetnega oddelka za tolažilne besede ob grobu. Iskrena hvala vsem uradnikom prosvetnega oddelka za darovani venec in udeležbo na pogrebu, oč. sestram iz Jožefišča in pa vsem drugim, ki so našega dragega očeta spremlili na njegov posredni dom.

Vsem in vsakemu posebej priskrbeni Bog plačaj! Ljubljana, 17. avgusta 1943.

BALOG, KOREIČ, sorodniki

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PO TEŽKI MUKEPOLNI BOLEZNI DANES UMRIL NAŠ DOLGOLETNI ZVESTI URADNIK, GOSPOD

HINKO LEBAN

PROKURIST IN POSESTNIK

BLAGEGA POKOJNIKA SPREMIMO OD DOMA ŽALOSTI V ČETRTEK, DNE 19. AVGUSTA 1943, OB 4 POPOLDNE NA FARNO POKOPALIŠČE.

VRHNIKA, 17. AVGUSTA 1943.

TVRDKA JOS. KUNSTEL

Potrli globoke žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš skrbni in predobri soprog, tatek, zet, svak in stric, gospod

HINKO LEBAN

prokurist tvrdke Kunstel in posestnik

danes, v torek, dne 17. avgusta 1943, po težkem trpljenju umrl. Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 19. avgusta 1943, ob štirih popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Antonija roj. Jug, soproga, Lado, sin, Milena, hčerka

Nameščenstvo tvrdke Jos. Kunstel na Vrhniki

javlja tužno vest,

da je umrl njihov dobri stanovski tovariš in vodja, gospod

HINKO LEBAN

prokurist in posestnik

Na zadnji poti ga spremlimo v četrtek, dne 19. avgusta 1943, ob štirih popoldne na domače pokopališče.

Zasluznega blagopokojnika bomo ohranili v častnem spominu!

Vrhnika, 17. avgusta 1943.